

ด่วนที่สุด

ที่ กบ ๐๐๒๓.๓/ว ๘๐๖

ศาลากลางจังหวัดกระบี่

๙/๑๐ ถนนอุตรกิจ กบ ๘๑๐๐๐

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางการควบคุมจำนวนประชากรสุนัขและแมว

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ และนายกเทศมนตรีเมืองกระบี่

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๕/ว ๓๕๒

ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดกระบี่ได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า สถานการณ์การเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จากข้อมูลในระบบ Thai Rabies Net ได้มีการเก็บตัวอย่างสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมส่งตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการทั้งสิ้น ๘,๔๒๔ ตัวอย่าง พบโรคทั้งหมด ๖๐๗ ตัวอย่าง โดยจากจำนวนสัตว์ที่พบโรคทั้งหมดพบว่าสุนัข ร้อยละ ๘๗.๑๕ รองลงมาเป็นโรค ร้อยละ ๘.๒๗ และแมว ร้อยละ ๓.๗๙ ส่วนใหญ่พบในสัตว์ไม่มีเจ้าของ ในการนี้กรมควบคุมโรค จึงได้กำหนดแนวทางในการควบคุมจำนวนประชากรสุนัขและแมว ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกการฉีดยาคุมกำเนิดให้กับสุนัขและแมว เนื่องจากจะเป็นการเพิ่มความเสี่ยง ทำให้สัตว์เกิดมดลูกอักเสบ (Pyometra) และจะส่งผลให้สัตว์เสียชีวิตในที่สุด

๒. ให้ดำเนินการผ่าตัดทำหมันโดยเน้นสัตว์ที่ไม่มีเจ้าของ พร้อมทั้งให้ทำเครื่องหมายเพื่อบ่งชี้ว่าสัตว์ผ่านการทำหมันแล้ว เช่น การสักเป็นตัวเลขระบุปีที่ทำหมันที่ใบหูด้านใน หรือการติตราเย็นเป็นตัวเลขระบุปีที่ทำหมันที่สะโพก หรือวิธีอื่นๆ ที่เหมาะสมและไม่ทำให้สัตว์ทุกข์ทรมาน ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการจับสัตว์มาทำหมันซ้ำในอนาคต รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ทราบและพิจารณาดำเนินการด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมควร ชื่นเจิบ)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร/โทรสาร ๐-๗๕๖๑-๑๘๘๙ , ๐-๗๕๖๒-๒๔๓๗

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๑๐.๕/ว มค ๕

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดกระบี่

เลขที่ 1229

วันที่ ๑๐ ก.พ. ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางการควบคุมจำนวนประชากรสุนัขและแมว

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมปศุสัตว์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๖๑๐.๐๖/๒๘๖๗ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๐

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสถานการณ์การเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จากข้อมูลในระบบ Thai Rabies Net ได้มีการเก็บตัวอย่างสัตว์เสี่ยงลูกด้วยด้วยนมส่งตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการทั้งสิ้น ๘,๔๒๔ ตัวอย่าง พบโรคทั้งหมด ๖๐๗ ตัวอย่าง โดยจากจำนวนสัตว์ที่พบโรคทั้งหมดพบว่า สุนัขร้อยละ ๘๗.๑๕ รองลงมาเป็นโค ร้อยละ ๘.๒๗ และแมวร้อยละ ๓.๗๙ ส่วนใหญ่พบในสัตว์ไม่มีเจ้าของ ในกรณีนี้ กรมควบคุมโรค จึงได้กำหนดแนวทางในการควบคุมจำนวนประชากรสุนัขและแมว ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกการฉีดยาคุมกำเนิดให้กับสุนัขและแมว เนื่องจากจะเป็นการเพิ่มความเสี่ยง ทำให้สัตว์เกิดมดลูกอักเสบ (Pyometra) และจะส่งผลให้สัตว์เสียชีวิตในที่สุด

๒. ให้ดำเนินการผ่าตัดทำหมันโดยเน้นสัตว์ที่ไม่มีเจ้าของ พร้อมทั้งให้ทำเครื่องหมายเพื่อบ่งชี้ว่าสัตว์ผ่านการทำหมันแล้ว เช่น การสักเป็นตัวเลขระบุปีที่ทำหมันที่ใบหูด้านใน หรือการติดตราเย็บเป็นตัวเลขระบุปีที่ทำหมันที่สะโพก หรือวิธีอื่นๆ ที่เหมาะสมและไม่ทำให้สัตว์ทุกข์ทรมาน ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการจับสัตว์มาทำหมันซ้ำในอนาคต รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกแห่งทราบ รวมถึงสัตว์แพทย์ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนา ชันทรโกวิท)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น

ส่วนส่งเสริมการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๔๐๐๐ ต่อ ๒๑๑๔

น.พ. พงษ์ศักดิ์

ด่วนที่สุด
ที่ กษ ๐๖๑๐.๐๖/ร ๒๕๖๐

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	
เลขรับ.....	๖๓๑๖
วันที่.....	- ๕ ก.พ. ๒๕๖๐
เวลา.....	กรมปศุสัตว์

ถนนพญาไท กทม. ๑๐๔๐๐

๓๐ มกราคม ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางการควบคุมจำนวนประชากรสุนัขและแมว

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ด้วยสถานการณ์การเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ปี พ.ศ.๒๕๕๙ จากข้อมูลในระบบ Thai Rabies Net ได้มีการเก็บตัวอย่างสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมส่งตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการทั้งสิ้น ๘,๔๒๔ ตัวอย่าง พบโรคทั้งหมด ๖๐๗ ตัวอย่าง โดยจากจำนวนสัตว์ที่พบโรคทั้งหมดพบว่าสุนัขเป็นชนิดสัตว์ที่พบโรคมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๘๗.๑๕ รองลงมาเป็นโคร้อยละ ๘.๒๗ และแมวร้อยละ ๓.๗๔ ซึ่งหากรวมสุนัขและแมวที่พบโรคเข้าด้วยกันจะพบโรคได้มากถึงร้อยละ ๙๐ โดยส่วนใหญ่จะพบในสัตว์ที่ไม่มีเจ้าของจึงเป็นมาตรการที่สำคัญที่จะช่วยลดความเสี่ยงและลดอุบัติการณ์ของการเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ได้

ในการนี้เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปในแนวทางเดียวกัน กรมปศุสัตว์จึงขอกำหนดแนวทางในการควบคุมจำนวนประชากรสุนัขและแมวดังนี้

๑. ให้ยกเลิกการฉีดยาคูมก่าเนดให้กับสุนัขและแมว เนื่องจากจะเป็นการเพิ่มความเสี่ยงทำให้สัตว์เกิดมดลูกอักเสบ (Pyometra) และจะส่งผลให้สัตว์เสียชีวิตในเวลาต่อมาได้
๒. ให้ดำเนินการผ่าตัดทำหมันโดยเน้นสัตว์ที่ไม่มีเจ้าของพร้อมทั้งให้ทำเครื่องหมายเพื่อบ่งชี้ว่าสัตว์ผ่านการทำหมันแล้ว เช่น การสักเป็นตัวเลขระบุปีที่ทำหมันที่ใบหูด้านใน หรือการติดราเย็นเป็นตัวเลขระบุปีที่ทำหมันที่สะโพก หรือวิธีการอื่นๆที่เหมาะสมและไม่ทำให้สัตว์ทุกข์ทรมาน ทั้งนี้เพื่อป้องกันการจับสัตว์มาทำหมันซ้ำในอนาคต

ทั้งนี้กรมปศุสัตว์ขอความร่วมมือจากสัตวแพทย์ สถานพยาบาลสัตว์รวมถึงบุคคล หรือหน่วยงานที่มีการดำเนินงานเกี่ยวกับการควบคุมประชากรสุนัขและแมวให้เน้นการผ่าตัดทำหมันเป็นหลัก และให้ยกเลิกการฉีดยาคูมก่าเนดเพื่อป้องกันไม่ให้สัตว์เสียชีวิตจากการดำเนินการดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งสัตวแพทย์ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งทราบ
จะขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายไพโรจน์ เฮงแสงชัย)
รองอธิบดี รักษาการแทน
อธิบดีกรมปศุสัตว์

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น	
เลขรับ.....	1๖๐5
วันที่.....	- ๕ ก.พ. ๒๕๖๐
เวลา.....	

เลขรับ.....	๓๑๑
วันที่.....	๕ ก.พ. ๒๕๖๐
เวลา.....	

สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์
โทร. ๐ ๒๖๕๓ ๔๔๔๔ ต่อ ๔๑๘๑-๒
โทรสาร ๐ ๒๖๕๓ ๔๘๖๓

แจ้งให้ทราบ

พระนโยบายในการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน
ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี
ในการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการฯ

๑. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

- ๑.๑ โรคพิษสุนัขบ้าเป็นโรคที่เรื้อรังมาแต่สมัยโบราณจนถึงทุกวันนี้ ปัจจุบันยังมีคนตายด้วยโรคพิษสุนัขบ้า การแก้ไขปัญหาคือต้องใช้แรงกายแรงใจของคนกลุ่มหนึ่งรวมถึงพวกเราที่มาประชุมในวันนี้ และอาศัยงบประมาณสนับสนุนด้วย
- ๑.๒ มีพระประสงค์ให้ประเทศไทยปลอดโรคพิษสุนัขบ้า
- ๑.๓ มีพระประสงค์จะดูโครงการนี้ให้ดีที่สุด เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล แต่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งเป็นพ่อแห่งชาติของประชาชนคนไทยทุกคน
- ๑.๔ การก่อสร้างศูนย์พักพิงสุนัขจรจัดที่มีมาตรฐาน โดยตั้งเป็นกลุ่มจังหวัด ดังนี้
 - ๑.๔.๑ ขอให้คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ช่วยเป็นกรรมการตรวจรับงานก่อสร้างศูนย์พักพิงสุนัขจรจัดให้เป็นไปตามแบบก่อสร้างให้เรียบร้อยมากที่สุด
 - ๑.๔.๒ มีพระประสงค์จะเชิญผู้ว่าราชการจังหวัดประชุม เพื่อแจ้งการดำเนินการเรื่องศูนย์พักพิงสุนัขจรจัด และกำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละจังหวัด เช่น ปศุสัตว์จังหวัด โดยนำร่องที่จังหวัดนครราชสีมา ก่อน ซึ่งเริ่มดำเนินการบ้างแล้ว และจังหวัดอุดรธานี ในเบื้องต้น
 - ๑.๔.๓ ให้ติดฝังไมโครชิพ เพื่อลงทะเบียนสุนัขว่าเป็นของศูนย์พักพิงฯ ไค และบันทึกประวัติการฉีดวัคซีน การรักษา
 - ๑.๔.๔ ให้มีการตรวจโรคในสุนัขจรจัดก่อนนำเข้าไปอยู่ในศูนย์พักพิง และทำหมันสุนัขเพื่อลดการเพิ่มประชากรสุนัข
 - ๑.๔.๕ ให้ตั้งหน่วยตรวจโรคให้ฟรี พร้อมแจกหนังสือ เอกสารการให้ความรู้ โดยขอให้คณะสัตวแพทยศาสตร์ ช่วยเขียนขึ้นใหม่ เป็นความรู้แต่ละเรื่องที่อาจารย์แต่ละท่านชำนาญเรื่องนั้นๆ ซึ่งเดิม ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ได้พระราชทานหนังสือการให้ความรู้ที่จัดทำขึ้นจากเงินส่วนพระองค์ และจากกองทุนสัตว์ป่วยพิการ ซึ่งมีงบประมาณไม่มาก ในเบื้องต้นขอให้อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สนับสนุนงบประมาณให้คณะสัตวแพทยศาสตร์ จัดทำหนังสือให้ความรู้ประชาชนเรื่องโรคต่างๆ เช่น การเลี้ยงสุนัขและแมว โดยให้ทำดีๆ
 - ๑.๔.๖ ทรงมีพระประสงค์เสด็จออกตรวจสุนัข ณ ศูนย์พักพิงสุนัขจรจัด ร่วมกับทีมสัตวแพทย์ที่ทรงงานร่วมด้วย เป็นประจำเดือน
 - ๑.๔.๗ ขอให้มีการระดมทุน เช่นการตั้งตู้รับบริจาค เพื่อการช่วยเหลือสุนัขโครงการฯ นี้
 - ๑.๔.๘ ขอให้ ศ.น.สพ.ดร.อภิรักษ์ สุประเสริฐ คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ เป็นผู้ดูแลด้านความรู้ทางวิชาการ ณ ศูนย์พักพิงสุนัขจรจัด
 - ๑.๔.๙ ทรงนับถือศาสนาพุทธ ไม่มีพระประสงค์จะเอาชีวิตคนและสัตว์ ขอให้ชีวิตน้อยๆ ของน้องหมามีความสุข อยู่อยู่อย่างมีความสุข การทำความสะอาดอาบน้ำให้สุนัข หยอดยากันเห็บ ฉีดยาป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และวัคซีนป้องกันโรคที่จำเป็น มีอาหารให้สุนัขทาน และหากตั้งศูนย์พักพิงสุนัขจรจัด จะเป็นการสร้างงานของประชาชนในพื้นที่ตั้งนั้นๆ

๑.๔.๑๐ การให้ความรู้ และความรู้รับผิดชอบกับประชาชน ว่า ถ้าเลี้ยงสัตว์เลี้ยงแล้วจะต้องทำ การฉีดวัคซีน และต้องดูแลอย่างไร และขอให้มีการสอดแทรกการให้ความรู้ และปลูก จิตสำนึกคนไทยให้รู้รับผิดชอบ ไว้ในบทเรียน เช่น เราเลี้ยงสุนัขและแมวแล้วจะต้อง รับผิดชอบอย่างไร และความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้า

๑.๔.๑๑ ควรมีมาตรการภาครัฐถึงบทลงโทษการปล่อยสุนัข

๒. ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๙

๒.๑ ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ประธาน การประชุมฯ ทรงแจ้งให้ที่ประชุมฯ ทราบว่า โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษ สุนัขบ้า ตามพระปณิธานฯ เป็นโครงการที่สำคัญและต้องเร่งดำเนินการอย่างเร่งด่วน แต่ถ้า หากดำเนินการเร่งด่วนทั่วประเทศจะเป็นงานหนักเกินไปสำหรับผู้ปฏิบัติงาน จึงทรงเลือกจัดตั้ง ศูนย์พักพิงสัตว์ ดำเนินการเป็นภาค ดังนี้

- ภาคอีสานใต้ จังหวัดนครราชสีมา จะเป็นจังหวัดศูนย์กลางที่จะต้องดำเนินการจัดตั้งศูนย์ พักพิงสัตว์ให้เร็วที่สุด และกลุ่มจังหวัดประกอบด้วยจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ สุรินทร์ บุรีรัมย์
- ภาคอีสานเหนือ จังหวัดอุดรธานี จะเป็นจังหวัดศูนย์กลาง และกลุ่มจังหวัดประกอบด้วย จังหวัดอุดรธานี หนองคาย บึงกาฬ หนองบัวลำภู เลย
- ภาคกลาง ให้ดำเนินการที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีผู้มีความรู้ ก่อให้เกิดความร่วมมือที่ง่าย
- ภาคเหนือ ให้ดำเนินการที่จังหวัดเชียงใหม่ จะเป็นจังหวัดศูนย์กลาง และกลุ่มจังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน
- ภาคใต้ ให้ดำเนินการที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จะเป็นจังหวัดศูนย์กลาง และกลุ่มจังหวัด ประกอบด้วยจังหวัดนครศรีธรรมราช ตรัง พัทลุง และขอให้รวมจังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วย

เบื้องต้น จะดำเนินการศูนย์พักพิงสัตว์ที่เป็นศูนย์กลาง จำนวน ๖ ศูนย์หลัก โดยให้รวมศูนย์ พักพิงสัตว์ที่จังหวัดอุทัยธานี ด้วย เนื่องจากกรุงเทพมหานคร มีศูนย์พักพิงสุนัขตั้งอยู่ที่จังหวัดอุทัยธานี ซึ่งต้อง เร่งดำเนินการให้เห็นเป็นผล จากจำนวนกลุ่มจังหวัดทั้งหมด ๑๘ กลุ่มจังหวัด

๒.๒ ขอรดผ่าตัดเคลื่อนที่ขนาด ๒ เตียง ในรถคันเดียวกัน หรือ จะเป็นรถขนาดคันละ ๑ เตียง จำนวน ๒ คันก็ได้ เพื่อให้การดำเนินการโครงการฯ เกิดความคล่องตัวมากขึ้น

นายตุนุชา สินธวานนท์ เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน โครงการอัน เนื่องมาจากพระราชดำริน้อมรับใส่เกล้าเรื่องรดผ่าตัดเคลื่อนที่พร้อมอุปกรณ์ผ่าตัด จะได้ดำเนินการประสาน กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒.๓ ทรงมีพระสงฆ์ให้ยกเลิกการฉีดยาคุมในสัตว์ เนื่องจากการที่ได้ปฏิบัติงาน ณ โรงพยาบาลสัตว์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน ทรงพบว่ามีอาการคุมกำเนิดสัตว์โดยการฉีดยา อยากให้ ชี้แจงให้สัตวแพทย์และสัตวบาลทุกท่านทราบว่าการฉีดยาเพื่อคุมกำเนิดสัตว์ จะส่งผลให้สัตว์ เกิดอาการมดลูกอักเสบ และจะส่งผลให้สัตว์เสียชีวิต หากไปพบสัตวแพทย์ไม่ทัน จึงมี พระประสงค์ให้เป็นการผ่าตัดทำหมันสัตว์ดีกว่า และยกเลิกการฉีดยาคุมกำเนิดในสัตว์